

MEDDELANDEN

Collegium Patristicum Lundense

På grund av rådande omständigheter med coronapandemin har kollegiet under 2020 inte arrangerat något symposium. Ett årsmöte ägde rum den 11 juni och vid detta valdes följande personer till styrelseledamöter: Samuel Rubenson (omval), Katarina Pålsson (omval), Andreas Westergren (omval), Britt Dahlman (omval), Thomas Arentzen (omval), Simon Pedersen Schmidt (omval), Karin Zetterholm (ny) och Maria Stureson (ny). Annamaria Laviola-Svensäter har lämnat styrelsen. Styrelsen har under året haft fyra protokollförda möten (8 januari, 11 juni, 17 september och 26 november) och därutöver har redaktionsutskottet och symposieutskottet var för sig handlagt sina respektive ärenden. Styrelsen har, under Simon Pedersen Schmidts ledning, skapat en webbsida för nyheter om kollegiet och patristiken: www.patristik.se

Katarina Pålsson

Forum for Patristik

Normalt afholder Forum for Patristik to møder om året. Denne tradition, der har over 20 år på bagen, måtte brydes i 2020 pga. COVID-19-restriktionerne. Derfor blev kun mødet i København (møde nr. 45) afholdt, mens Initiativgruppen bag Forum for Patristik regner med at kunne gennemføre det aflyste møde i august 2021 i Aarhus.

Ved mødet i København 27. januar 2020 var der følgende foredrag:

Thomas Hoffmann (KU): "Islam og patristikken – forsøg på et overblik".

Jon Gissel: "Johannes Chrysostomos – den store byzantinske prædikant og Den hellige Skrift".

Holger Villadsen: "Evangelieperikoper og kirkeår i Rom i 600-tallet – endnu en brik til historien om første tekstrække".

Holger Villadsens foredrag er i lettere bearbejdet form udgivet på www.patristik.dk i Forum for Patristiksonlinetidsskrift "Patristik" og kan tilgås her <http://www.patristik.dk/Patristik21.pdf>

Uffe Holmsgaard Eriksen

Societas Patristica Fennica (SPF)

Societas Patristica Fennica kan rapportera om följande symposier som har ägt rum under året som gått och som väntar under året som kommer:

Symposium Patristicum Fennicum 20.11.2020 Helsingfors med temat "Vanhantestamentin pyhät patristisessa tulkinnassa" (Gamla Testamentets heliga i patristisk tolkning).

Symposium Patristicum Fennicum 27–28.5.2021 Joensuu med temat "Jerusalem".

För mer information, se: <https://www.suomenpatristinenseura.fi/>

Anni Maria Laato

Nordic Network for Jewish Studies

The Nordic Postgraduate forum in ancient and early Medieval Jewish History and Literature (22–23 September 2020) is the first event organised by Karin Zetterholm and Katharina Keim for the Nordic Network for Jewish Studies (<https://nordicnetworkforjewishstudies.com>). This event was designed to fulfil the following purposes: (i) to give doctoral students feedback on their work from experienced researchers; (ii) to support doctoral candidates in developing professional networks throughout the Nordic region; (iii) to develop closer cooperation and stronger networks between Jewish Studies scholars in the Nordic region (particularly through the newly-established Nordic Network for Jewish Studies); (iv) to raise the profile of Jewish Studies as a discipline in Nordic countries. As such, the title of the event was intentionally broad in order to allow students from a broader range of sub-disciplines to participate.

The programme consisted of six presentations and a text-reading masterclass that took place over two half days. The presentations were given by doctoral students affiliated with universities in the Nordic region. The presenters were all at different stages of their doctoral work, from those who were just beginning their projects to those who were nearing their programme's conclusion. A short text from each presenter (project plan or excerpt from thesis work-in-progress) was pre-circulated two weeks prior to the event to those listed on the programme. These were then discussed in 45-minute slots, allowing 10–15 minutes for each presenter to summarise their paper before receiving comments from respondents and questions from the audience. At the conclusion of the first afternoon's programme Philip Alexander (FBA, Emeritus Manchester) gave a text-reading masterclass entitled, "'If they are not prophets they are sons of prophets': Tosefta Pesahim 4:13–14 and its reception in the Yerushalmi and the Bavli."

40 participants joined the event from Sweden, Norway, Denmark, Finland and the UK, contributing to a collegial and supportive discussion environment. The organisers are grateful to the European Association for Jewish Studies for their support of the programme.

Katharina Keim

FOWIS – Formative Wisdom, Lunds universitet

Forskningsprojektet *Vishet och bildning. Receptionen av monastiska tänkespråk i europeisk kultur: Vetenskaplig samverkan på en digital plattform* avslutades formellt under 2020, men arbetet fortsätter på åtminstone tre plan. Förutom forskningsresultat som redan publicerats eller är under utgivning samverkar tre av de i projektet ingående forskarna (Britt Dahlman, Elisabet Göransson och Karine Åkerman Sarkisian) i en större banbrytande jämförande studie av hur grekiska, latinska och slaviska versioner av öknens tänkespråk utvecklades. Forskarna i projektet ingår dessutom i ett i Uppsala baserat och av Michael Dunn lett övergripande forskningsprojekt om textevolution, *Kulturell evolution av texter*, d.v.s. hur gemensamma texter förändras när de recipieras i olika kontexter, ett projekt som använder sig av genetiska modeller för evolution och avancerade statistiska beräkningar av likheter. Vid sidan av detta fortsätter utvecklandet av *Monastica*, det digitala nätbaserade verktyget

för studiet av den flytande förmedlingen av tidiga monastiska texter. Verktøget används nu på prov i undervisningen vid en av kurserna i det nordiska masterprogrammet Religious Roots of Europe.

Samuel Rubenson

Center for Studiet af Antikken og Kristendommen (C-SAC),
Aarhus Universitet

During 2020 the following seminars were held:

March 3, Aarhus University, Thesis seminar: Mads Østerlund Christensen, *Editing Legendary Origins: Comparative Criticism of the Early North African Martyr Accounts*.

May 6, Aarhus University (organized by the Research Programme for Theology), Thesis seminar: Valeria Dessy, *Why this Origen? An analysis of Adolf von Harnack's interpretation of Origen of Alexandria*.

November 11, Aarhus University, seminar: Helen van Noorden, AIAS-Fellow, *Narrative authority in the Sibbyline Oracles*.

December 4, Aarhus University (co-organized with the research programme *Classical Antiquity and its Heritage*), seminar: Anna Sitz, Heidelberg, *Making and Erasing the Gods: The Fates of Ancient Statues and Inscriptions in Late Antiquity (4th–7th Century)*.

During 2021 the following seminars and conferences will be held:

March 3–5, Aarhus University, Sandbjerg, Joint annual Göttingen-Aarhus-seminar on Patristics, *Transfer and Reception*.

May 6–7, Aarhus University (co-organized with the research programme for *Theology*, for *Classical Antiquity and its Heritage* and for *History*), conference: *Popular Receptions of Classical Antiquity*.

For more information, contact Jakob Engberg, je@cas.au.dk

Jakob Engberg

Den Kristne Orient, Aarhus Universitet

Forskningsenheden Den Kristne Orient ved Aarhus Universitet udmærker sig ved at fokusere på kristendom uden for det vestlige og byzantinske rige i det første årtusind og har en stærk filologisk interesse i sprog som koptisk, armensk, ge'ez, syrisk og arabisk.

Også aktiviteterne i Den Kristne Orient har været ramt af aflysninger og udsættelser i forbindelse med pandemien. Der var i år derfor kun to foredrag:

23. september, Miriam Jane de Cock (AU): "Reading the Gospel of John with Origen of Alexandria: Problems, Solutions, and the Breast of Jesus" (arrangeret i samarbejde med forskningsenheden Det Nye Testamente).

9. december, Heisenberg Fellow (DFG) Blossom Stefaniw: "Curating Knowledge in the Lessons from the Tura Papyri".

Uffe Holmsgaard Eriksen

Johannesakademien

Johannesakademien är en ekumenisk studie- och samtalsmiljö med fokus på den monastiska traditionen i den tidiga kyrkan. Verksamheten är förlagd till Nya Slottet i Bjärka-Säby och Linköping.

En viktig del av verksamheten utgörs av de översättningsseminarier som anordnas i samarbete med studieförbundet Bilda och Linköpings domkyrkoförsamling en lördag varje månad under terminstid. Vid dessa seminarier översätts den grekiska systematiska samlingen av Ökenfädernas tänkespråk successivt till svenska. Översättningen publiceras med grekisk parallelltext under titeln *Paradiset* i skriftserien *Silentium Apophthegmata* (se <https://www.silentiumskrifter.se>). Hittills har tolv kapitel publicerats (vol. I–IX, XV samt dubbelvolymen XVI/ XVII).

Med undantag för en träff i Linköping i februari har seminariet till följd av pandemin under år 2020 haft digitala möten via Zoom. För närvarande pågår arbetet med kapitel 18. Den grekiska texten ges ut av Britt Dahlman utifrån dels en Athos-handskrift, *Protaton 86*, och dels en Paris-handskrift, *Parisinus graecus 2474*. Översättningen görs gemensamt av seminariets deltagare med utgångspunkt från ett förberedande utkast. Såväl nybörjare som vana översättare är välkomna. Seminarierna leds av Britt Dahlman, FD i grekiska, och Per Rönnegård, TD i Nya testamentets exegetik.

Under våren 2021 kommer översättningsseminarier att hållas kl. 10.00–16.00 följande lördagar: 27 februari, 27 mars och 8 maj. Utöver dessa ordinarie träffar blir det ett extratillfälle den 23 januari, då Per Rönnegårds översättning av början på kapitel 10 kommer att diskuteras.

Den som vill få del av förberedelsematerial och mer information kan skriva till Per Rönnegård: johannesakademin.per@gmail.com

För aktuellt program och ytterligare information, se Johannesakademin hemsida: <http://www.johannesakademin.ekumeniskakommuniteten.se>

Britt Dahlman

Masterprogrammet Religious Roots of Europe i Lund

Den som vill studera patristik i Lund bör vända sig till de kurser som ges inom masterprogrammet Religious Roots of Europe.

Om man inte har tid för ett helt program går nämligen en del av kurserna i programmet också att söka externt (via antagning.se). Under hösten 2020 gavs så exempelvis kursen Sayings and Stories as Educational Tools in Early and Medieval Christianity för första gången, under ledning av Samuel Rubenson. Förutom att arbeta med tänkespråk på latin och grekiska får studenterna också stifta bekantskap med den kartläggning av tänkespråk som finns i den digitala plattformen *Monastica*, och så förenas nytt och gammalt under samma tak. De flesta kurser inom RRE ges delvis på distans, med ett gemensamt kompaktseminarium i Lund eller annorstädes, även om coronasituationen har försvärat utbytet mellan studenterna det senaste året. Det betydde exempelvis att exkursionen till Israel inom ramen för kursen Space, Art, and Identity in Synagogue, Church, and Mosque fick ställas in. Under kursen skulle man, tillsammans med studenter från Harvard, bl a ha deltagit i en arkeologisk utgrävning i Magdala.

Programmet är numera in på sin tolfte årskull. Ett samarbete med Paideia – the European Institute for Jewish Studies in Sweden har också lett till att studenter som studerar där deltar i vissa av kurserna. Under det senaste året har flera spännande masterarbeten skrivits, som i år har undersökt gränsområdena mellan judiskt, kristet och pagant, exempelvis Johanna Bokedals arbete "Ambiguous Unity? A Late Antique Rhetoric of Legal Exclusion: Heretics, Pagans and Jews in the Eastern Laws of the Theodisian Code", Theresa Abell Haynes uppsats "Voices of Fire: Sinai Imagery in Acts 2 and Rabbinic Midrash" och Stefan Larssons

“Outsiders Becoming Insiders: A Study of Jewish Constructions of Identity for ‘Gentiles Amongst Israel’ in the First Generation of Jesus-followers (ca 50 CE) through an analysis of Acts 15:20”.

Andreas Westergren

Konferenser och seminarier

The Norwegian institute in Athens, February 25–26, 2020

Religions in Late Antiquity workshop

In late February 2020, only days before Europe closed down, the research group Religions in Late Antiquity under the direction of Einar Thomassen, held a two day highly interesting workshop in Athens. Invited were a rather small number of scholars that have for many years been closely related to the Bergen network. The workshop was held at the Norwegian institute led by Jorunn Økland, and excellently organised by Moa Airijoki. Papers were presented by Ingvild Gilhus, Jan Bremmer, Christian Bull, Aleksandros Tsakos, Einar Thomassen, Laura Feldt, David Brakke, Anders Klostergaard Pedersen, Moa Airijoki, Dimitris Kyrtatas and myself. Fruitful discussions moved from overarching questions about long-term shifts in the character of religion, religious practices and beliefs, to more mundane issues of monastic dressing, reading and walking.

Samuel Rubenson

Annat

Helen van Noorden, Senior Lecturer in Classics, Cambridge University, er i perioden 1. oktober 2020 til 30. september 2022 AIAS-Fellow ved Aarhus Institute of Advanced Studies, Aarhus Universitet. Hendes projekt har titlen “Reframing the *Sibylline Oracles*”.

Uffe Holmsgaard Eriksen